

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Būsimų teisės aktų dėl e. prieinamumo

(2007/C 175/22)

Europos Komisija, vadovaudamasi Europos bendrijos steigimo sutarties 262 straipsniu, 2007 m. vasario 26 d. nusprendė pasikonsultuoti su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu dėl *Būsimų teisės aktų dėl e. prieinamumo*.

Transporto, energetikos, infrastruktūros ir informacinės visuomenės skyrius, kuris buvo atsakingas už Komiteto darbo šiuo klausimu organizavimą, 2007 m. gegužės 7 d. priėmė savo nuomonę. Pranešėjas Bernardo Hernandez Bataller.

436-oje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2007 m. gegužės 30-31 d. (gegužės 30 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 136 nariams balsavus už ir 3 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1 EESRK remia Komisijos veiksmus dėl e. prieinamumo ir ragina tęsti pradėtą darbą bei, atsižvelgdamas į didelį susidomėjimą šia tema, pasilieka galimybę priimti papildomą nuomonę.

1.2 EESRK mano, kad Komisija turėtų priimti daugelį iniciatyvų Bendrijos lygiu siekdama:

— sutvirtinti esamus teisės aktus, kad jie taptų nuoseklesni ir rišlesni ir būtų išvengta dabartinių skirtumų ir neatitikimų tarp valstybių narių, visų pirma elektroninių ryšių (ypač universaliųjų paslaugų) ir viešųjų pirkimų srityje. Kartu stiprinti reglamentavimą priimant naujas viršvalstybines teises priemones vadovaujantis Europos bendrijos steigimo sutarties 13 ir 95 straipsniais, kuriuose prieinamumo reikalavimas priskiriamas viešosioms paslaugoms keliamiems reikalavimams;

— e. prieinamumą horizontaliai perkelti ir į kitas Bendrijos politikos sritis;

— priimti neprivalomas e. prieinamumo priemones, kurios pagerintų žmonių su negalia ir vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę.

1.3 O Pilietinės visuomenės organizacijų vaidmuo įgyvendinant tinkamą e. prieinamumo politiką yra svarbus, turint omenyje jų įtaką tokioms papildomoms priemonėms kaip elgesio kodeksai ar bendras reguliavimas.

1.4 Paramos veiksmai turėtų būti sutelkti tose srityse, kurios palengvintų žmonių su negalia ir vyresnio amžiaus žmonių prieigą prie informacinės visuomenės ir paskatintų juos naudotis naujomis technologijomis — puikia sėkmingos socialinės integracijos priemonė, kuri padėtų išvengti e. atskirties ir pagerintų gyvenimo kokybę.

1.5 Valstybių narių valdžios institucijos, vadovaudamasi viršvalstybinėmis gairėmis, turėtų priimti įvairias paramos priemones, kurios finansuotų neįgalųjų ir vyresnio amžiaus žmonių

organizacijų dalyvavimą skaitmeniniame pasaulyje ir taip palengvintų jų prieinamumą.

2. Įžanga

2.1 Europos Komisija savo raštu paprašė EESRK parengti tiriamąją nuomonę dėl *Būsimų teisės aktų dėl e. prieinamumo* ypatingą dėmesį skiriant vyresnio amžiaus žmonėms.

Gebėjimas įveikti technines kliūtis ir sunkumus, su kuriais susiduria žmonės su negalia ir kitos visuomenės grupės bandydami lygiomis sąlygomis pasinaudoti informacinės visuomenės paslaugomis, vadinamas „e. prieinamumu“. Ši sąvoka priklauso platesnei „e. įtraukties“ sampratai, kuri apima kitas ekonomines, geografines ar išsilavinimo kliūtis.

2.2 Visų pirma siekiama nustatyti antrinės teisės aktų tipą, kuriuo remiantis bus įgyvendinamas ES tikslas sukurti visiškai integruotą visuomenę atsižvelgiant į šiuo metu sparčiai vykstančius ekonominius ir socialinius pokyčius.

2.3 Be abejonės, šis teisės akto projektas glaudžiai susijęs su pagrindiniais teisiniais dokumentais, kuriuose įtvirtinti Europos principai ir vertybės, pvz., Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsniu, arba Sutarties dėl Konstitucijos Europai preambulės antra ir ketvirta pastraipomis bei I-3-3, II-81 ir II-86 straipsniais, kuriuose, be kitų nuostatų, pateikiamos konkrečios nuorodos į visų gyventojų indėlį siekiant demokratiškumo ir socialinės pažangos.

2.4 Be to, ES institucijoms ir įstaigoms pasirenkant poziciją ir darant sprendimus jau sukauptas solidus teisyas, kuri, nors yra padrikas, padeda palaipsniui formuoti Bendrijos politiką, skirtą aktyviai kovoti su diskriminacija ir siekti e. prieinamumo:

— 2002 m. gruodžio 2 d. Tarybos rezoliucija dėl e. prieinamumo žmonėms su negalia. Komisija joje raginama atsižvelgti į informacinės visuomenės žmonėms su negalia suteikiamas galimybes ir visų pirma pradėti šalinti bet kokias kliūtis.

— Telekomunikacijų Taryba savo ruožtu išreiškė būtinybę pagerinti e. prieinamumą Europoje ⁽¹⁾, o Socialinių reikalų Taryba savo 2003 m. rezoliucijoje dėl e. prieinamumo ⁽²⁾ paragino valstybes nares imtis visų būtinų priemonių, kurios leistų sukurti atvirą, visa apimančią ir visiems prieinamą žinių visuomenę.

2.4.1 2005 m. Komisija paskelbė komunikatą „i2010“ ⁽³⁾ siekdama nustatyti naują Europos informacinės visuomenės pagrindų strategiją, o vėliau — komunikatą dėl e. prieinamumo ⁽⁴⁾, kuriame pasiūlė keletą politinių iniciatyvų e. prieinamumui skatinti.

2.4.2 Konkrečiai kalbant, komunikate dėl e. prieinamumo siūlomi trys skirtingi šio klausimo sprendimo būdai:

- skatinti prieinamumo kriterijų nustatymą vykdant viešųjų pirkimų sutarčių sudarymo procedūras;
- užtikrinti prieinamumo sertifikavimą;
- pagerinti galiojančių teisės aktų taikymą.

Praėjus dvejais metams po Komisijos komunikato paskelbimo numatyta atlikti įvertinimą siekiant išsiaiškinti, ar reikalingos papildomos priemonės.

2.4.3 Komitetas priėmė nuomonę dėl minėto komunikato ⁽⁵⁾, kurioje aptarė šiuos aspektus: darnieji standartai ir sąveika, viešieji pirkimai, sertifikavimas ir trečiosios šalies atliktas vertinimas pagal atitikties deklaravimą, teisės aktų taikymas, integracija, prieiga prie interneto, informacinę visuomenę apibūdinančių teisės aktai ir nauja pagrindų strategija.

2.5 O dar vėliau, 2007 m. kovo 22 d., priimtos Tarybos rezoliucijos dėl saugios informacinės visuomenės strategijos Europoje šeštame punkte pabrėžiama būtinybė „ypatingą dėmesį (...) skirti tiems vartotojams, kurie turi specialiųjų poreikių arba yra mažai informuoti tinklų ir informacijos saugumo klausimais“, tarp kurių yra ir vyresnio amžiaus žmonės bei žmonės su negalia.

⁽¹⁾ 2002 m. Tarybos rezoliucija dėl e. Europos veiksmų plano: prieiga prie visuomeninių tinklaveičių ir jų turinys. OL C 86, 2002 4 10.

⁽²⁾ Tarybos rezoliucija 14892/02.

⁽³⁾ COM(2005) 229 galutinis. EESRK nuomonė dėl Komisijos komunikato Tarybai, Europos Parlamentui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „i2010 — Europos informacinė visuomenė augimui ir užimtumui skatinti“. OL C 110, 2006 5 9, p. 83.

⁽⁴⁾ COM(2005) 425 galutinis.

⁽⁵⁾ Nuomonė CESE 404/2006, priimta 2006 m. kovo 15 d. plenarinėje sesijoje. Pranešėjas Miguel Cabra de Luna. OL C 110, 2006 5 9.

3. Bendrosios pastabos

3.1 EESRK su dideliu susidomėjimu priėmė šį Komisijos prašymą parengti tiriamąją nuomonę ir pritaria minčiai, kad, net jei Bendrijos veiksmas, kuriais skatinama integracija į informacinę visuomenę, iš esmės turėtų būti vykdomi laikantis visa apimančio požiūrio, kai kurių grupių, pvz., vyresnio amžiaus žmonių ar žmonių su negalia ⁽⁶⁾, veiksmingai integracijai į informacinę visuomenę, turėtų būti skiriamas ypatingas dėmesys.

Be to, EESRK, atsižvelgdamas į didelį susidomėjimą šiame nuomonės projekte aptariamu klausimu, pasilieka teisę parengti papildomą nuomonę.

3.1.1 Be to, tai visiškai atitinka minėtos Rygoje priimtos Ministrų deklaracijos ⁽⁷⁾ 8 punktą, kuriame teigiama, kad, norint veiksmingai spręsti e. įtraukties klausimą, iki 2010 m. skirtumas tarp visų internetu besinaudojančių ES gyventojų vidurkio ir internetu besinaudojančių vyresnio amžiaus žmonių, žmonių su negalia, moterų, žemesnį išsilavinimą turinčių žmonių grupių, bedarbių bei menkiau išsivysčiusių regionų gyventojų vidurkio turėtų sumažėti perpus.

EESRK mano, kad svarbiausia — Bendrijos lygiu imtis veiksmų e. prieinamumo srityje atsižvelgiant į reikšmingus pastarųjų metų politinius ir socialinius pokyčius, kad galimybė naudotis informacijos ir ryšių technologijomis (IRT) būtų pripažinta pilietine teise viešųjų paslaugų srityje.

Šie Bendrijos veiksmas turėtų apimti teises priemonės, kurios sustiprintų jau esamus teisės aktus, ir kitas neprivalomas priemones įvairiose politikos srityse, atsižvelgiant į Bendrijos lygiu įgyvendinamų veiksmų papildomą naudą.

EESRK pritaria šiems Bendrijos veiksams, kadangi:

- socialiniu požiūriu jie padėtų išplėsti piliečių teises, o ekonominiu požiūriu — pagerintų masto ekonomiją, vidaus rinkos funkcionavimą, konkurencingumą labai svarbiame sektoriuje ir paskatintų naujoves;
- valstybių narių požiūriu įvairovė ir susiskaldymas sukeltų tam tikrų problemų, visų pirma dėl skirtingo esamų direktyvų perkėlimo. Todėl jas būtina išsiaiškinti, ypač viešųjų pirkimų ir universaliųjų paslaugų srityje;
- šie veiksmas neturėtų trukdyti kuo veiksmingiau įgyvendinti jau priimtas rėmimo priemones.

⁽⁶⁾ Nuomonės CESE 404/2006 3.4 punktas. „Neįgalieji — tai labai skirtingų žmonių grupė. Tačiau galima pagrįstai teigti, kad, norėdamos pasinaudoti IRT, daugiausia sunkumų patiria šios neįgalųjų grupės: asmenys, turintys pažinimo ir mokymosi sunkumų, jutimo negalią turintys asmenys (kurtieji ir neprigirdintieji, aklieji ir silpnaregiai, akli kurtieji, kalbos sutrikimų turintys asmenys) ir fizinę negalią turintys asmenys“. OL C 110, 2006 5 9.

⁽⁷⁾ Europos Sąjungos Ministrų deklaracija dėl e. įtraukties, priimta Rygoje 2006 m. lapkričio 11 d., įgyvendinant „i2010“ iniciatyvą, patvirtino politinį išsipareigojimą pagerinti e. prieinamumą. http://ec.europa.eu/information_society/events/ict_riga_2006/index_en.htm.

3.2 Kalbant apie teisės aktų, reglamentuojančių e. prieinamumo klausimus, teisinį pagrindą, rekomenduojama remtis:

- viena vertus, Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsniu, kuris suteikia Tarybai bendrą įgaliojimą priimti bet kokias Bendrijos kovos su diskriminacija priemones;
- kita vertus, Europos bendrijos steigimo sutarties 95 straipsniu, kadangi aptariami klausimai, susiję su vidaus rinkos sukūrimu ir funkcionavimu, todėl teikiami pasiūlymai turės užtikrinti aukštą apsaugos lygį.

Dėl to neturėtų nukentėti horizontalus su e. prieinamumu susijusių klausimų poveikis.

3.2.1 Deja, kol neįsigaliojusi Sutartis dėl Konstitucijos Europai, šie aktai negalės būti priimti vadovaujantis III-124 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad „Taryba, gavusi Europos Parlamento pritarimą, sprendžia vieningai“. Kadangi šiuo metu galiojančiame Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnyje numatyta, kad Taryba gali priimti šiuos aktus vieningai tik prieš tai pasitarusi su Europos Parlamentu, dėl jų nebus organizuojamos plataus masto demokratinės diskusijos ir jiems nebus suteiktas didesnis teisėtumas, kurį turi ES teisės aktai, priimti taikant bendro sprendimo procedūrą.

3.2.2 Vis dėlto ketinimas šiuos aktus skubiai priimti Taryboje balsuojant vieningai yra labai girtinas, kadangi visi šią sritį reglamentuojantys teisės aktai turi būti priimami laikantis subsidiarumo principo. Suprantama, vieningas ES vyriausybių pritarimas rodo, kad jų nacionalinės institucijos veiksmingiau prisidės prie jų įgyvendinimo ir vystymo vietos lygiu. Be to, tai reiškia, kad įgyvendinant priemones bus siekiama ne tik pašalinti šioje srityje esamas kliūtis, bet ir aktyviai skatinti įtraukti, kadangi Europos bendrijos steigimo sutarties 13 ir 95 straipsniais paremti Bendrijos veiksmai turi būti iniciatyvaus pobūdžio.

3.2.3 Šiuo požiūriu tinkama reglamentavimo forma būtų direktyva atsižvelgiant į plačias valstybių narių savaveiksmiškumo galimybes, kurias jie paprastai turi pasirinkdami priemones viršvalstybiniu lygiu nustatytiems tikslams pasiekti.

3.3 Kalbant apie konkretų būsimos Bendrijos reguliavimo sistemos turinį, būtina įtraukti toliau išvardytus tikslus suskirstant juos į bendro pobūdžio ir konkrečius.

3.4 Bendro pobūdžio tikslai turėtų būti šie:

- a) skatinti IRT paslaugų sąveiką taikant bendrus standartus ir specifikacijas, kad Europos standartizavimo institucijos, priimdamos ir taikydamos minėtus standartus, atsižvelgtų į prieinamumą;

- stiprinti e. prieinamumo nuostatas direktyvose dėl elektroninių ryšių atsižvelgiant į INCOM (integruojančių komunikacijų grupės) ⁽⁸⁾ rekomendacijas ir kartu skatinti e. prieinamumą šiose srityse: direktyvos dėl audiovizualinių paslaugų („Televizija be sienų“) reforma, dėl kurios Komitetas jau pateikė savo nuomonę ⁽⁹⁾, arba, pvz., direktyva dėl autorius teisių informacinėje visuomenėje;

- b) palengvinti prieigą prie IRT tinklų aprūpinant atitinkama galinių įrenginių įranga ir infrastruktūromis tas Europos vietas ir regionus, kurie patiria skaitmeninę atskirtį. E. įtraukčiai turėtų būti numatytos konkrečios struktūrinių fondų, Kaimo plėtros fondo bei neseniai įsteigto Mokslinių tyrimų ir taikomios veiklos fondo lėšos, kad iki 2010 m. 90 proc. ES teritorijos turėtų prieigą prie IRT;

- c) užtikrinti, kad IRT produktais ir paslaugomis galėtų naudotis visi visuomenės nariai, kitaip sakant, kad jų dizainas ir veikimas būtų pritaikytas socialiai remtinoms visuomenės grupėms, visų pirma žmonėms su negalia ir vyresnio amžiaus žmonėms. Šiuo tikslu reikėtų nustatyti dviejų lygių atsakomybę įtraukiant ir valdžios institucijas, ir privatų sektorių.

3.4.1 Viena vertus, ES ir valstybių narių valdžios institucijos pagal savo įgaliojimus turėtų nustatyti veiklos kriterijus vidaus rinkoje IRT sektoriuje veikiančioms įmonėms, visų pirma standartizavimo srityje, ir siekti, kad tų kriterijų būtų laikomasi.

3.4.2 Pagal galimybes šie kriterijai turėtų būti taikomi ir bendrai prekybos politikai, kad prieinamumo nauda būtų juntama ne tik Europos, bet ir pasaulio mastu. Be to, turėtų būti parengti ir kiekvienos socialiai remtinės grupės poreikius atsižvelgiantys elgesio kodeksai siekiant skatinti įmonių socialinės atsakomybės kultūrą šioje srityje.

3.4.3 Kita vertus, išskyla būtinybė pagrindinius pilietinės visuomenės dalyvius įtraukti į technologijų naujovių diegimą ir dalijimąsi gera praktika, susijusia su prieiga prie IRT ir jų panaudojimu, kuriant tarptautinius tinklus, kurie sujungtų universitetų mokslinių tyrimų centrus ir šiame sektoriuje veikiančių įmonių mokslinių tyrimų centrus. Be kitų priemonių, šiuo tikslu reikėtų inicijuoti ES ir nacionalinių institucijų bendrai finansuojamus metinius projektus ir mokslinių tyrimų srityje skatinti kokybės kultūrą, įskaitant ir Europos premijos, kuri būtų skiriama už naujas kokybiškas technologijas, palengvinančias e. įtrauktį, įsteigimą.

⁽⁸⁾ Integruojančių komunikacijų grupė (INCOM) buvo sukurta 2003 m. Ją sudaro valstybių narių, telekomų operatorių, vartotojų organizacijų ir standartizacijos institucijų atstovai.

⁽⁹⁾ Nuomonė CESE 486/2006. OL C 185, 2006 8 8.

3.5 Konkretūs tikslai turėtų būti šie:

- a) išplėsti direktyvos dėl universaliųjų paslaugų, kuri apima galimybę naudotis taksofonais, gauti skubią pagalbą ir informaciją apie abonentų numerius, taikymo sritį įtraukiant plačiajuosčio ryšio technologijas ir mobiliuosius telefonus, kaip ne kartą yra siūlęs EESRK;
- b) uždrausti viešosioms administracijoms naudotis tais IRT produktais ir paslaugomis, kurie neatitinka galiojančių prieinamumo reikalavimų, ir į būsimus ES teisės aktus dėl viešųjų pirkimų įtraukti privalomas nuostatas dėl prieinamumo;
- c) suderinti IP tinklams, kurie apima pagalbos tarnybas ir interaktyvią skaitmeninę televiziją, keliamus prieinamumo reikalavimus;
- d) užtikrinti (kaip Komitetas jau yra raginęs ⁽¹⁰⁾), kad valstybės narės visiškai priimtų Interneto prieinamumo iniciatyvos gairių antrąją versiją ir įtrauktų ją į visas viešąsias tinklavietes;
- e) skatinti naudoti „tinklavičių kūrimo priemones“, atitinkančias jau minėtą Interneto prieinamumo iniciatyvos gairių antrąją versiją.

4. Konkrečios pastabos

4.1 Vyresnių nei 65 metų amžiaus žmonių grupė vis didėja palyginti su kitomis amžiaus grupėmis. Nedidelis gimstamumas, gyvenimo kokybės gerėjimas ir gyvenimo trukmės ilgėjimas yra pagrindinės šio reiškinio priežastys. Todėl Tarybai pirmininkaujantis valstybės gyventojų senėjimo klausimą įtraukė į įgyvendinant bendras pirmininkaujančių valstybių programas spręstinių klausimų sąrašą.

4.2 Dabartinėje visuomenėje kai kurie veiksniai, pavyzdžiui, tai, kad nyksta didelės šeimos, daugėja nepilnų šeimų, stiprina vyresnio amžiaus žmonių izoliavimo tendencijas. Skatindama priemones, kuriomis siekiama sumažinti dabartinę skaitmeninę atskirtį, informacinė visuomenė suteikia naujų galimybių panaikinti socialinę izoliaciją, ir tomis galimybėmis vyresnio amžiaus žmonės turėtų pasinaudoti.

Tai ypač akivaizdu e. prieinamumo srityje. Kaip teigiama Rygoje vieningai priimtoje Ministrų deklaracijoje, tik 10 proc. vyresnių nei 65 metų amžiaus Europos gyventojų naudojami internetu.

4.3 Nepakanka visiems užtikrinti prieigą prie interneto. Norint skatinti socialinę vyresnio amžiaus žmonių ir žmonių su negalia įtrauktį į informacinę visuomenę, reikia pasiūlyti

⁽¹⁰⁾ Nuomonės CESE 404/2006 7.5.1 punktas: „EESRK ragina visas valstybes nares oficialiai priimti Interneto prieinamumo iniciatyvos gairių 2-ąją versiją tokią, kokia ji yra, ir įtraukti ją į visas viešąsias tinklavietes“. OL C 110, 2006 5 9.

laikantis subsidiarumo principo taikyti horizontalią socialinę politiką, pagrįstą lygybe ir gyvenimo kokybės užtikrinimu, optimizuojant paslaugas, skatinant vyresnio amžiaus žmones dalyvauti informacinėje visuomenėje, naikinant skaitmeninio mokymosi ir naudojimosi nemokama programine įranga kliūtis.

Vyresnio amžiaus žmonių ir žmonių su negalia prieigos prie informacinės visuomenės palengvinimas gali paskatinti jų intelektualinę veiklą ir palengvinti gyvenimą, jei jiems būtų teikiamos šios paslaugos:

- nemokamos konsultacijos;
- dokumentų pristatymas į namus;
- individuali arba pensininkų ir neįgalųjų centrums teikiama teisinė konsultacija;
- rekreacinė ir laisvalaikio veikla;
- speciali pagalba vyresnio amžiaus žmonėms ir supažindinimas su vietos socialinėmis tarnybomis;
- mokymas „virtualiose auditorijose“;
- atostogų programos;
- pasirenkamosios telemedicinos paslaugos.

EESRK pabrėžia IRT svarbą, kadangi šios technologijos, skatinamos vyresnio amžiaus žmones ir žmones su negalia įsitraukti į ekonominę ir socialinę gyvenimą per jiems atstovaujančias organizacijas, taip gali padėti pagerinti dabartinę padėtį ES. Organizuotos pilietinės visuomenės atstovų dalyvavimas gali turėti lemiamos reikšmės tam tikrais klausimais, pavyzdžiui, bendro reguliavimo, elgesio kodeksų rengimo arba socialinės įmonių atsakomybės srityse.

4.4 EESRK nuomone, būtina priimti priemones, leisiančias įgyvendinti tuos projektus ir iniciatyvas, kurie padėtų vyresnio amžiaus žmonėms ir žmonėms su negalia dalyvauti informacinėje visuomenėje ir juos supažindintų su naujosiomis technologijomis, galinčiomis jiems padėti integruotis į visuomenę, išvengti skaitmeninės atskirties ir pagerinti jų gyvenimo kokybę. Konkrečiai kalbant reikia:

- sukurti ir vystyti skaitmeninius tinklus, padedančius įvairių organizacijų ir asociacijų valdymo sistemas padaryti profesionalioms ir veiksmingoms. Tiems tinklams turi būti skirti būtini išteklių ir jie privalo atitikti žmonių su negalia ir vyresnio amžiaus žmonių grupių poreikius, ir

— įgyvendinti bandomąsias programas, pagrįstas pritaikymu ir priemonėmis, kurios vyresnio amžiaus žmonės ir žmonės su negalia suteiktų galimybę gyventi aktyviai ir nepriklausomai, kadangi jie integruotųsi į informacinę visuomenę.

4.5 ES politikoje įgyvendinant Jungtinių Tautų principus dėl vyresnio amžiaus žmonių ir skatinant tinkamą prieigą prie švietimo ir mokymo programų, galima sustiprinti ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą.

4.6 Persvarstydama „naują požiūrį“, kurio turi laikytis, ir rengdama atitinkamus teisės aktus Komisija turės atsižvelgti į

vyresnio amžiaus žmonių poreikius, kad būtų lengviau prieinamos paslaugos, teikiamos panaudojant kuriamus produktus, o standartizavimo institucijos ir pramonės įmonės turės atsižvelgti į šiuos aspektus savo veiklos srityse.

4.7 Aplinkos apsaugos požiūriu naudinga išplėsti informacinių technologijų naudojimą, kadangi kai kurias paslaugas gaunant *in situ* ir keliaujama mažiau, Komisija turėtų apsvarstyti šią galimybę, kad ateityje galėtų pasiūlyti didesnio masto viršvalstybinių e. prieinamumo priemonių.

2007 m. gegužės 30 d., Briuselis.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto

pirmininkas

Dimitris DIMITRIADIS
